

JERUZĀLEMES IZPOSTĪŠANA

Sabata pēcpusdienai

NEDĒĻAS PĒTĪJUMIEM:

Ec. 8. nod., Rom. 1:22-25, Jer. 37:1-10, 38:1-6, Jer. 29:1-14, Dan. 9:2.

ATMIŅAS PANTS:

“Rūpējieties par tās pilsētas labumu, uz kuriem es jūs aizvedu trimdā, un lūdziet Kungu par to, jo tās labums būs jūsu labums!” (Jer. 29:7)

« ažu īsu gadu laikā Babilonijas ķēniņš tika lietots kā Dieva dusmu izpausmes darbarīks pret stūrgalvīgo Jūdu. Atkal un atkal Jeruzālemi ielenca un ieņēma uzvarošās Nebukadnēcara armijas. Pulku pēc pulka, sākumā pavisam nedaudz, bet vēlāk tūkstošus un desmit tūkstošus aizveda gūstā uz Sineāra zemi, lai tie tur dzīvotu trimdā. Jehojākīms, Jehojākīms un Cedekija – visi šie Jūdas ķēniņi savā laikā tika pakļauti Babilonijas varai, bet pēc tam pret to sacēlās. Dumpīgo tautu skāra arvien bargāki sodi, līdz beidzot visa zeme līdzinājās tuksnesim. Jeruzāleme tika izpostīta un nodedzināta; Sālamana celtais dievnams sagrauts un Jūdas valsts krita, lai nekad vairs neieņemtu agrāko vietu starp citām nācijām virs zemes.” (E. Vaita “Pravieši un ķēniņi” 422., 423. lpp.)

Kā mēs jau redzējām un vēl redzēsim, nekas nenāca pār viņiem, kamēr viņi nebija saņēmuši daudz brīdinājumu un lūgumu no praviešiem, īpaši no Jeremijas. Viņu atteikšanās paklausīt atnesa tikai sagrāvi. Kaut mēs spētu mācīties no viņu kļūdām!

Lūdzu, iepazīsties ar šīs nedēļas tēmu, lai sagatavotos Bībeles izpētei 5. decembrī.

Raudāšana par Tammuzu

Lai gan Jeremija reizēm jutās viens, viņš tāds nebija. Dievs pamodināja Ecehiēlu, viņa laikabiedru starp Bābeles gūstekņiem, lai sniegtu mierinājumu un brīdinājumu trimdiniekiem, kā arī lai apstiprinātu, ka Kungs bija runājis caur Jeremiju visus šos garos un smagos gadus. Ecehiēlam ar savu kalpošanu gūstekņi bija jābrīdina no ticēšanas viltus pravietojumiem par drīzu atgriešanos no Bābeles. Viņam arī bija ar dažādiem simboliem un vēstīm jārunā par postošo aplenkumu, kas nāks pār Jeruzālemi, kad ļaudis atteiksies nožēlot un atstāt savus grēkus un atkrišanu.

Izlasi Ec. 8. nodaļu. Kas pravietim tika rādīts? Ko tas mums stāsta par to, cik spēcīga var būt valdošā kultūra un kā tā var ietekmēt pat vissvētākās lietas? Kādus brīdinājumus mums vajadzētu šeit sadzirdēt? _____

Lai arī cik bieži un skaidri Mozus raksti un pravieši bija brīdinājuši nepievērties elkdievībai un citu dievu pielūgsmei, šie panti parāda, ka tieši ar to viņi nodarbojās – pat svētajā tempļa teritorijā. “Raudāšana par Tammuzu” bija mezopotāmiešu dievam veltīts raudāšanas rituāls. Nav brīnums, ka 2. Laiku grāmatā rakstīts: “Arī galvenie priesteri un tauta kļuva arvien nodevīgāki un darīja tāpat kā visas pretīgās tautas, apgānīdami Kunga namu, kas viņam bija svēts Jeruzālemē.” (2. Laiku 36:14)

Rūpīgi izpēti Ec. 8:12. Tulkojums par “savu elku telpu” ir mazliet neskaidrs. Tas varētu nozīmēt telpas, kurās viņi glabāja savus elkus, vai arī tas varētu nozīmēt viņu pašu sirds jeb iztēles telpas. Jebkurā gadījumā vecaji, vadītāji bija tik tālu atkrituši, ka viņi teica: Kungs neredz, ko viņi dara, – Kungs viņus ir pametis. Citiem vārdiem sakot, “Kungs par šīm lietām nesatraucas, tās nav svarīgas”. Tieši šeit, Dieva tempļa svētajos pagalmos, ļaudis iesaistījās visneķītrākajā elkdievībā, darot visu, ko Dieva vārdi viņiem bija īpaši aizlieguši darīt. Pat vēl ļaunāk, viņi paši savos prātos attaisnoja savus darbus. Šeit mēs atkal redzam, ko Pāvils domāja, kad viņš runāja par tiem, kas pielūdza radību, nevis Radītāju (sk. Rom. 1:22-25).

Kēniņa Cedekijas neveiksmīgā valdīšana

Cedekija, kura vārds nozīmē "Jahves taisnība", bija pēdējais ķēniņš uz Jūdas troņa, pirms babilonieši to izpostīja 586. gadā pirms Kristus. Sākumā likās, ka viņš ir labprātīgs paklausīt Jeremijas vārdiem un pakļauties babiloniešiem. Tomēr viņa attieksme nebija ilgstoša.

Izlasi Jer. 37:1-10. Kāds bija Jeremijas brīdinājums ķēniņam Cedekijam?

Atrazdamies zem viņam pakļauto cilvēku spiediena (visdrīzāk tie bija augstmaņi), Cedekija ignorēja Jeremijas brīdinājumus un izveidoja militāru savienību ar ēģiptiešiem, cerot novērst babiloniešu draudus (sk. Ec. 17:15-18). Kā viņš jau laicīgi tika brīdināts, glābšana nenāca no Ēģiptes.

Izlasi Jer. 38:1-6. Kas (atkal) notika ar Jeremiju, tā kā viņš sludināja Dieva vārdus tautai?

Kā Jēzus teica: "Pravietis nekur nav mazāk godāts kā savā tēvu zemē, savos rados un savā namā." (Marka 6:4) Nabaga Jeremija atkal piedzīvoja savu tautiešu dusmas. Līdzīgi pārējai tautai arī Jeremija nevarēja teikt, ka viņš nebija brīdināts. Lai gan šajā gadījumā brīdinājums bija par pārbaudījumiem, ar ko viņš saskarsies, ja paliks uzticīgs, ko viņš arī darīja!

Cik grūti tas nācās Jeremijam, jo viņš tika apsūdzēts tautas morāles vājināšanā. Tauta stāvēja pretī ārējam ienaidniekam, pret ko viņi gribēja cīnīties, bet Jeremija gadiem ilgi bija staigājis apkārt, sludinot, ka tā ir zaudēta cīņa, ka viņi nevar uzvarēt un ka pat Kungs ir pret viņiem, tādēļ daudzi gribēja, lai viņš apklustu. Nocietinājušies grēkā viņi nedzirdēja Kunga balsi runājam uz viņiem; patiešām, viņi domāja, ka tā ir ienaidnieka balss.

Lai arī cik grūti bija atrasties bedrē, padomā par to, cik daudz smagāk Jeremijam bija uz klausīt apsūdzību pret viņu, ka viņš ir gribējis savai tautai kaitēt, nevis darīt labu. Kā tu justos, ja tiktu apsūdzēts par kaitēšanu tiem, kam tu būtu centies palīdzēt?

Jeruzālemes krišana

Nopietns Jeruzālemes aplenkums sākās 588. gada janvārī (pirms Kristus), un tas ilga līdz 586. gada vasaras beigām. Jeruzāleme spēja noturēties vairāk nekā divus gadus, pirms piepildījās Jeremijas pravietiskie vārdi un babiloniešu karaspēks izlauzās cauri mūrim un iznīcināja pilsētu. Bads iekšpusē bija tik liels, ka pilsētas aizstāvji zaudēja visu spēku un nespēja ilgāk pretoties. Ķēniņš Cedekija ar ģimeni bēga, bet veltīgi. Viņš tika sagūstīts un aizvests pie Nebūkadneacara, kas viņa acu priekšā nogalināja viņa dēlus. Vairāk par šo skumjo stāstu mēs varam lasīt Jer. 39:1-10.

Izlasi Jer. 40:1-6. Kāda nozīme ir Jeremijam teiktajiem Nebūzaradāna vārdiem? _____

Cik pārsteidzoši, ka šis pagānu komandieris situāciju saprata daudz labāk nekā paša Jeremijas tauta! Acīmredzot babilonieši kaut ko zināja par Jeremiju un viņa darbu un pret viņu izturējās citādi nekā pret citiem, piemēram, Cedekiju (sk. Jer. 39:11, 12). Teksts neatklāj, kāpēc šis pagānu vadītājs Jeruzālemes krišanu uztvēra kā Kunga sodu par tautas grēkiem, nevis savu dievu pārākumu pār Jūdas Dievu. Lai arī kāds ir iemesls, šī ir pārsteidzoša liecība tam, kā ar šo nevajadzīgo postu Kungs kaut ko par Sevi atklāja pagāniem.

Kādu izvēli izdarīs Jeremija – vai viņš dosies kopā ar Bābeles gūstekņiem, vai arī paliks aizmugurē? Ņemot vērā apstākļus, neviena izvēle nebija īpaši patīkama. Abu grupu garīgās vajadzības noteikti bija lielas, un Jeremija varēja kalpot, lai arī kurp viņš dotos. Jeremija izlēma pievienoties tiem, kas palika savā zemē, ar tiem nabaga cilvēkiem, kam, bez šaubām, bija vajadzīgs jebkāds iedrošinājums un palīdzība (sk. Jer. 40:6, 7).

Kā tu vari iemācīties kalpot citiem, neskatoties uz situāciju, kādā tu atrodi? Kāpēc tas ir svarīgi, arī tev pašam, lai tu spētu kalpot visos iespējamajos veidos? _____

No visas sirds

"Jūs meklēsiet mani un atradīsiet – ja meklēsiet mani no visas sirds!" (Jer. 29:13). Kāda ir bijusi tava personīgā pieredze ar šo apsolījumu? Ko nozīmē "no visas sirds"? _____

Kungs zina no sākuma līdz galam. Pat vēl tad, kad Jeruzālemes ļaudis vēl joprojām cerēja, ka viltus praviešu vārdi ir patiesi, Kungs izmantoja Jeremiju, lai runātu par nākotni, lai runātu ar tiem, kas jau bija Bābelē, un ar tiem, kas tur vēl nokļūs. Un kādus vārdus viņš runāja!

Izlasi Jer. 29:1-14. Kā Dieva mīlestība un žēlastība ir atklāta šajos pantos?

Šeit bija īstā žēlastības vēsts – pretēja viltus "žēlastības" vēstij, ko ļaudis bija dzirdējuši no praviešiem, ka viņu gūstniecība drīz būs galā un ilgšot tikai divus gadus. Taču tāds nebija Dieva plāns, un tam nebija jānotiek. Tā vietā, balstoties uz skaidrajām Mozus mācībām, viņiem bija jāpieņem, ka šāds bija viņu liktenis, vismaz šobrīd. Bet, kā Mozus bija teicis, ja viņi nožēlos, viņi atgūs savu zemi.

Izlasi 5. Moz. 30:1-4. Kā šie panti atspoguļo to, ko Jeremija teica ļaudīm? (Sk. arī 5. Moz. 4:29.) _____

Mums pravieša dāvana atklājusies brīnišķīgajā Elenas Vaitas kalpošanā. Kā mēs varam būt droši, ka mēs mūsdienās neparādām pret viņu tādu pašu attieksmi, kāda daudziem (bet ne visiem) bija pret Jeremiju? _____

Septiņdesmit gadu

Jeremijas pravietojumiem vajadzēja atstāt divkāršu ietekmi uz gūstekņu domāšanu: no vienas puses, viņiem nevajadzēja ticēt tam, ko teica viltus pravieši, no otras puses, viņiem nevajadzētu justies nomāktiem. Viņš aicināja savus sagūstītos tautiešus aizlūgt par Bābeli. Šis lūgums trimdiniekiem, iespējams, likās pārsteidzošs. Tas, ko Jeremija prasīja no gūstekņiem, bija kaut kas iepriekš nedzirdēts Israēla vēsturē. Aizlūgšanas par ienaidniekiem, babiloniešiem, kas ko tādu bija nodarījuši izredzētajai tautai, bija kaut kas pilnīgi svešs. Pravietis lauza visu viņu izpratni par templi un Jeruzālemi. Viņi varēja lūgt pagānu zemē, un mūžīgais Dievs viņus uzklausa.

Ievēro arī, ko Jeremija saka Jer. 29:7: viņu "ienaidnieku" labums nozīmēs arī viņu labumu. Kā svešinieki citā valstī viņi īpaši izjuta, ja nācijai kopumā klājās slikti. Visā vēsturē ir daudz skumju piemēru, kad grūtos laikos neiecietība kļūst īpaši smaga. Ļaudis meklē grēkāžus, ko viņi varētu apvainot, un minoritātes vai svešinieki bieži kļūst par vieglu uzbrukuma mērķi. Tāda diemžēl ir realitāte.

Kāda brīnišķīga cerība gūstekņiem dota Jer. 29:10? (Sk. arī Jer. 25:11, 12; 2. Laiku 36:21; Dan. 9:2.) _____

Viss, par ko Kungs teica, ka tas notiks, piepildījās, tāpēc viņiem bija pietiekami daudz iemeslu, lai paļautos, ka Viņš piepildīs arī šo pravietojumu (Jer. 29:10). Kāpēc tieši 70 gadiem vajadzēja būt viņu gūstniecības laikam, mēs nezinām, lai gan tas saistās ar sabata dusu zemei (sk. 3. Moz. 25:4, 26:34, 43). Šajā pravietojumā svarīgs ir tas, ka, ja viņi pieņemtu to ticībā un pakļāvībā, tas dotu gūstekņiem lielu cerību un pārliecību par Kunga pilnīgo virsvardību. Neskatoties uz to, kā izskatījās, neskatoties uz šausmīgo postu, kas bija nācis pār tautu, viņi varēja zināt, ka viss vēl nav zaudēts un Kungs viņus nav atstājis. Viņi vēl joprojām bija derības ļaudis, un Kungs nebija atmetis Israēla tautu. Glābšana bija pieejama visiem tiem, kas bija gatavi paklausīt nosacījumiem.

Kuri pravietojumi dod jums lielu ticību nākotnei? Kuri stiprina jūsu ticību un palīdz mācīties uzticēties Kungam, lai arī kas nāktu? _____

TĀLĀKIEM PĒTĪJUMIEM:

“Mums pastāvīgi draud briesmas pacelties pāri evaņģēlija vienkāršībai. Daudzi ļoti ilgojas pārsteigt pasauli ar kaut ko oriģinālu, kas ļaudis novestu garīgā ekstāzē un izmainītu pašreizējo dzīves kārtību. Bet, kaut arī izmaiņas dzīvē ir visai nepieciešamas, jo ļaudis mūsu laika patiesības svētumu izprot pavisam maz, tomēr mums vajadzīgākā pārmaiņa ir sirds pārmaiņa, un tā iegūstama, vienīgi personīgi meklējot Dievu un Viņa svētību, izlūdzoties Viņa spēku un dedzīgi saucot, lai pār mums nāktu Viņa žēlastība un tiktu pārveidots raksturs. Tā ir mums šodien nepieciešamā pārmaiņa, un šī piedzīvojuma sasniegšanai būtu jāatdod visi spēki, jāpūlas neatlaidīgi un dziļi izjustā nopietnībā. Mums pilnīgi godīgi vajadzētu jautāt: “Kas man jādara, lai tiktu glābts?” Mums tiešām jāzina, kā uzvesties, domājot par Debesīm.” (E. Vaita “Izmeklētas vēstis” 1. sēj., 187., 188. lpp.)

JAUTĀJUMI PĀRRUNĀM:

1. Kā mēs redzējām, Jeremija teica, lai ļaudis “meklē Kungu”. Kā mēs to darām? Kā būtu, ja kāds tev teiktu: “Es gribu iepazīt Dievu, bet kā es varu viņu atrast?” Ko tu viņam atbildētu?

2. Pakavējies vairāk pie domas, kāpēc vēsturē pret praviešiem tik slikti izturējās un viņus pārprata laikā, uz kuru attiecās viņu vēsts. Ko tam vajadzētu mums mācīt par to, kā mēs attiecamies pret E. Vaitas kalpošanu? Padomā par viņu šo Jēzus vārdu kontekstā: “Vai! jums, rakstu mācītāji un farizeji, jūs liekuļi! Jūs ceļat kapenes praviešiem un izrotājat kapu pieminekļus taisnajiem. Jūs sakāt: ja mēs dzīvotu mūsu tēvu laikā, mēs nebūtu līdzvainīgi praviešu asinsizliešanā. Tā jūs apliecināt, ka esat praviešu slepkavu bērni.” (Mat. 23:29-31)

3. Pakavējies vairāk pie ceturtdienas pēdējā jautājuma. Daudzi Bībeles pravietojumi ir piepildījušies pagātnē, un no mūsu tagadnes perspektīvas mēs varam redzēt, ka tie ir piepildījušies. Kādā veidā tas var palīdzēt mums uzticēties, ka tie, kas gaidāmi nākotnē, arī tiks piepildīti?
